

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365
4100 AJ Culemborg
tel: 0345-512710
fax: 0345-519849
www.buwa.nl

Gemeente Tiel
t.a.v. de heer J. Rozema
Postbus 6325
4000 HH Tiel

datum: 21 september 2010
ons kenmerk: 10.07831/PauBo
Uw kenmerk: BMM/JRozema
auteur: ing. P.H.N. Boddeke
projectleider: drs. Ing. I. Hille Ris Lambers
status: eindversie

Notitie Resultaten veldbezoek Westluidense Poort

De gemeente Tiel is voornemens om een nieuw bestemmingsplan op te stellen voor het plangebied Westluidense Poort. Deze notitie beschrijft de resultaten van het veldbezoek en de beoordeling van de effecten van het plan in het kader van natuurwetgeving.

In het bestemmingsplan wordt de bouw van een cultureel centrum en woningen mogelijk gemaakt op de locatie waar zich nu een bestaand kantoorgebouw van ongeveer 15 tot 20 meter (schatting op grond van foto) bevindt.

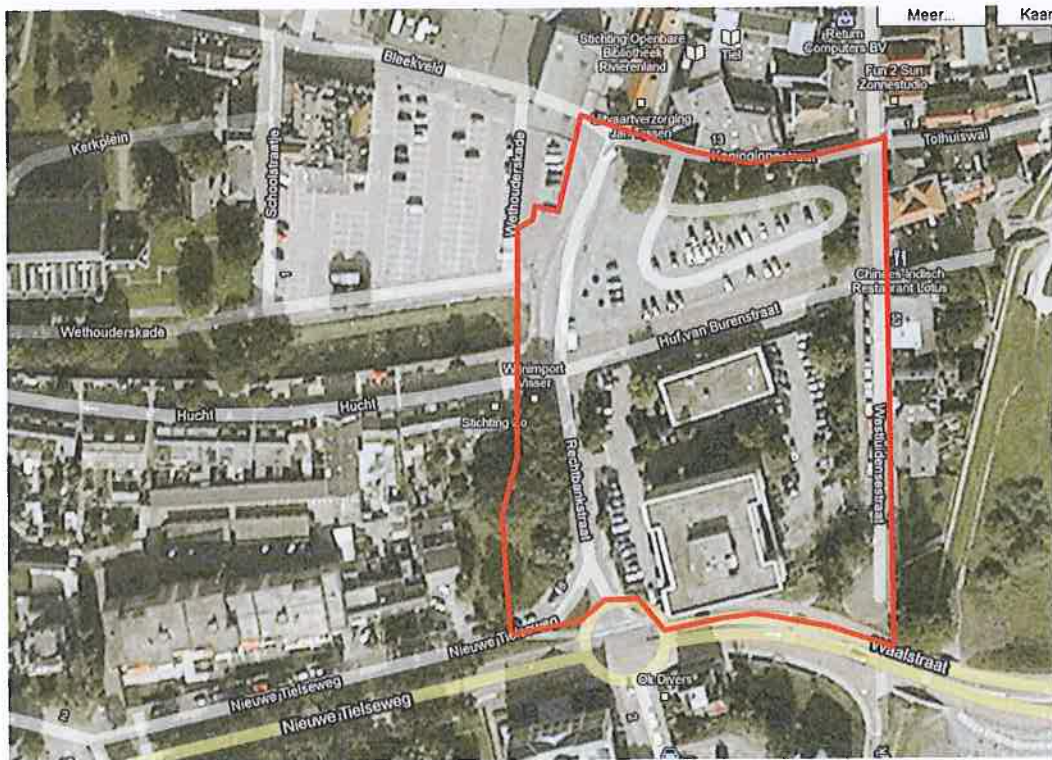
De woningen komen bovenop het cultureel centrum te liggen. Het totale gebouw kan maximaal 25 meter hoog worden. Het behoud van de bosschage en laanbomen aan de westzijde van het plangebied (aan Kwelkade) wordt onderdeel van het programma van eisen (mondelinge mededeling Bart Bosman, gemeente Tiel).

Verdere details over de exacte invulling van de structuurvisie waren ten tijde van het schrijven van deze notitie nog niet bekend.

Het plangebied van het project Westluidense Poort is bezocht op 13 augustus 2010. In deze notitie staan onze bevindingen van het veldbezoek.

Het terrein Westluidense Poort ligt in het centrum van Tiel (zie kaartje)

Het wordt begrensd door de bebouwing van de Koninginnestraat aan de noordzijde. De westgrens wordt gevormd door de Wethouderskade (deel van parkeerplaats), het doodlopende uiteinde van de gracht langs de Hucht, en vervolgens de oostgrens van de bebouwing tussen de Hucht en Nieuwe Tielse weg. Hier ligt een plantsoen. De zuidgrens wordt gevormd door respectievelijk delen van de Nieuwe Tielse Weg, de rotonde en de Waalstraat. De oostgrens wordt gevormd door de Westluidense straat. Centraal in het plangebied liggen twee voormalige kantoorpanden (nu anti-kraak) met bijbehorende plantsoenen en verharding.

Natura 2000

De zuidoostpunt van het plangebied ligt honderd meter van het water van de Waal, die onderdeel is van het Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal.' Voor dit gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld voor aantallen/oppervlaktes en kwaliteit van beschermde vegetatietypen, riviervissen, grote modderkruiper, kamsalamander, bever, (kwalificerende) broedvogels en vogelsoorten voor wie Uiterwaarden Waal een belangrijke betekenis heeft als foerageer- en/of rustgebied gedurende een bepaalde periode van het jaar. Uiterwaarden en meer natuurlijke oeverzones van het Natura 2000-gebied liggen op meer dan 500 meter afstand van het plangebied.

Tijdens de aanlegfase van nieuwe gebouwen kan met name geluid van heien doordringen tot het water van de Waal. De vrij monotone oeverzone langs de stadsrand heeft geen betekenis voor aanwyssoorten, zodat hier geen wezenlijke effecten verwacht worden.

Doordat de nieuwbouw hoger wordt dan het bestaande gebouw, kan er lokaal sprake zijn van een toename van verlichting. De nieuwbouw maakt deel uit van het centrum van Tiel dat al een bron van verlichting is. Effecten van extra verlichting in het Natura 2000-gebied zullen nauwelijks meetbaar zijn. De binnenstad van Tiel ligt direct aan de rivier, er is hier geen aangrenzende uiterwaard die eventueel verstoord kan worden. De huidige verlichting zal vanwege de breedte van de Waal niet of nauwelijks effect hebben op de uiterwaarden aan de overzijde. Hetzelfde geldt voor de verder weg gelegen Kleine Willemspolder en het Wetland Passewaay. Doordat effecten van een veranderende lichtsituatie strikt lokaal zullen zijn en niet merkbaar in het Natura 2000-gebied kunnen effecten op (broed)vogels worden uitgesloten.

Het gebruik van het plangebied zal als gevolg van uitvoering van de structuurvisie niet dusdanig veranderen dat indirecte effecten als gevolg van bijvoorbeeld meer verkeer of toerisme te verwachten zijn.

Doordat de ingreep buiten het Natura 2000-gebied plaatsvindt zijn directe effecten op voorhand uit te sluiten. Omdat effecten op instandhoudingsdoelen zijn uit te sluiten wordt een aanvullende effectenstudie, in de vorm van een passende beoordeling of verstorings-verslechteringstoets, niet noodzakelijk geacht.

Flora

Het plangebied is voor een groot deel verhard en tussen de straatstenen zijn tredplantensoorten aanwezig als straatliefdegras en varkensgras. Aan de noordzijde van het plangebied staan (gemetselde) plantsoenbakken waarin heesters en platanen groeien. Het talud van de stadsgracht bij de Hucht (westzijde plangebied) is begroeid met soorten van voedselrijke graslanden en ruigten als glanshaver, grote brandnetel, gewone berenklauw, vijfvingerkruid, heermoes en dauwbraam. Op één plaats is schoonsel op de kant gelegd. De oever is beschoeid en het water in de oeverzone van de gracht is ongeveer 20 tot 30 cm diep. Het plantsoen aan de zuidwestkant van het plangebied (bij Kwelkade) bevat naast voedselrijk gazon een bosschage met een sierpruim, boswilg, schietwilg, liguster, esdoorn en enkele grote essen. In de ondergroei staan onder andere geel nagelkruid en bosandoorn.

In de plantsoenen rond de kantoorgebouwen groeien diverse boomsoorten als paardenkastanje, zwarte den, es, noordse esdoorn en enkele berken, waarvan er één dicht begroeid is met klimop. In de ondergroei staan heesters als rode kornoelje, hazelaar, rimpelroos en cotoneaster. Daar tussen zijn kruiden van ruderaal omstandigheden gaan groeien als speerdistel, kompassla, bezemkruid, akkerkool, haagwinde en akkerdistel.

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Uit het centrum van Tiel zijn waarnemingen bekend van de tongvaren (bron: Natuurwaardenkaart Tiel, Koopman & Boddeke, 2006). Op de enige potentieel geschikte muur in het plangebied (aan de rand van de bosschage aan de westzijde) is de soort niet aangetroffen. De ondergroei van de bosschage aan de westzijde zou geschikt kunnen zijn voor daslook (tabel 2), maar deze soort is in augustus bovengronds afgestorven en daardoor niet waarneembaar. Daslook is bekend als stinzeplant die onder andere uit stadsparken, voormalige bolwerken en oude tuinen bekend is. De soort is uit Tiel bekend (bron: Natuurwaardenkaart Tiel, Koopman & Boddeke, 2006). De locatie waar daslook mogelijk voor komt blijft behouden, zodat overtreding van verbodsbepalingen niet aan de orde zijn.

Amfibieën en grondgebonden zoogdieren.

De bosschages in het plangebied kunnen een beperkte betekenis hebben als landhabitat voor gewone pad en kleine watersalamander (tabel 1). Rond het kantoorgebouw zijn enkele molshopen waargenomen. De bosschages kunnen geschikt zijn voor algemene muizensoorten als bosmuis en huisspitsmuis (tabel 1). Daarnaast is het plangebied geschikt voor huismuis en bruine rat (onbeschermd). Voor de egel (tabel 1) ontbreekt voldoende aaneengesloten bosschage. De soort kan hoogstens incidenteel aanwezig zijn. Geschikter biotoop en verblijfplaatsen vindt de egel waarschijnlijk in de parkzone ten zuidwesten van het plangebied. Het voorkomen van strikt beschermde soorten zoogdieren en amfibieën wordt uitgesloten.

Vleermuizen

Het plangebied heeft waarschijnlijk een zeer beperkte betekenis als foerageergebied voor met name gewone- en ruige dwergvleermuis en mogelijk ook laatvlieger en incidenteel rosse vleermuis (allen tabel 3). Genoemde soorten zijn bekend uit de omgeving van het centrum (bron: Natuurwaardenkaart Tiel, Koopman & Boddeke, 2006, Nader onderzoek beschermde soorten Tiel, Kruit, 2009). Verder kan het plangebied mogelijk gebruikt worden door vleermuizen die tussen twee potentiële foerageergebieden (de binnentuinen in het centrum naar de parkzone ten zuidwesten van het voormalige kantongerecht) vliegen.

Er zijn geen holtes in de bomen binnen het plangebied aangetroffen, zodat aanwezigheid van kolonies boombewonende vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

Het kantoorgebouw in het plangebied heeft platte daken en is vrijwel volledig bekleed met platen natuursteen. Overhangende delen zijn aan de onderzijde afgedekt met goed afsluitend plaatmateriaal. De onderzijde van de gebouwen bestaan uit bakstenen muren, waarin stootvoegen aanwezig zijn die naar een spouw leiden. De meeste muren liggen echter in de schaduw van bomen om het pand. De muur aan de zuidzijde grenst bijna direct aan de drukke en verlichte Waalstraat.

Het kantoorgebouw lijkt door zijn bouw nauwelijks geschikt als verblijfplaats voor vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Dit terwijl de diverse (overwegend historische) panden in de omgeving heel geschikt zijn, vooral die panden die aansluiten op de oude binnentuinen en parken van Tiel.

Er zijn slechts enkele plekken die (sinds kort) toegankelijk geworden zijn voor vleermuizen: boven de hoofdingang is een plaat een beetje los komen te hangen. Op een op het noorden en in de schaduw gelegen locatie zijn de platen natuursteen kapot geslagen, waardoor er toegang is tot de ruimte tussen de natuursteen en de bakstenen achtermuur. Schijnend met de zaklamp zijn hier geen dieren aangetroffen. Het betreft een noordmuur, die waarschijnlijk te koel is voor vleermuizen. Voor vleermuizen komen dus in het gebouw geen geschikte verblijfplaatsen voor.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn een aantal algemene soorten van bebouwde omgeving waargenomen. Pimpel- en koolmees broeden waarschijnlijk in nestkastjes in de tuinen in de omgeving en foerageren onder andere in het plangebied. Geschikte nestholtes in het plangebied ontbreken. Spreeuw en huiszwaluw broeden waarschijnlijk in gebouwen in de omgeving. Winterkoning en boomkruiper kunnen ook broedend in het plangebied verwacht worden. Voor deze soorten is met name de met klimop begroeide berk een potentieel geschikte broedlocatie. Van houtduif en merel zijn in het plangebied zowel volwassen als jonge dieren waargenomen.

Van houtduif is een nest aangetroffen in een kleine plataan die tussen de twee delen van het kantoorgebouw groeit. Daarnaast zijn een dode houtduif en een dode merel aangetroffen langs het gebouw. Tot slot is de gaai waargenomen, die ook in bomen in het plangebied tot broeden kan komen. De bosschages in het plangebied zijn verder geschikt voor algemene soorten als Turkse tortel, heggenmus, vink, ekster en zwarte kraai.

Nesten van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig.

Effecten (het nummer verwijst naar de bijbehorende aanbeveling in de volgende paragraaf).

1) Broedvogels: Bij het verwijderen van bomen en/of beplanting dient verstoring van broedvogels te worden voorkomen. Indien bij de werkzaamheden rekening wordt gehouden met broedvogels en verstoring wordt voorkomen, worden geen verbodsbepalingen ten aanzien van vogels overtreden.

2) Tijdens het rooien van bosschages kunnen verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van enkele algemeen voorkomende amfibiesoorten en grondgebonden zoogdieren van tabel 1. Er wordt vrijstelling verleend ten aanzien van deze soorten bij ruimtelijke ontwikkeling. Wel wordt vanuit de zorgplicht een aanbeveling gedaan die onnodige schade aan de dieren kan voorkomen.

Aanbevelingen

1) Aanbevolen wordt de bomen en/of beplanting buiten het broedseizoen te verwijderen. Het broedseizoen loopt vanaf half maart tot en met augustus. Indien de werkzaamheden binnen dit seizoen zijn gepland kunnen deze worden uitgevoerd indien is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Dit kan door voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden de bomen en/of beplanting te controleren op nesten.

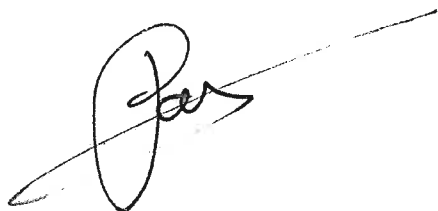
Als er broedende vogels worden aangetroffen in de periode dat gekapt wordt, kan in overleg met een terzake deskundige ecoloog vastgesteld worden in hoeverre de bosschages om de broedende vogel moeten blijven staan.

2) Aangetroffen amfibieën en egels kunnen over gezet worden naar bosschages in de omgeving waar niet gekapt gaat worden.

Conclusie

Indien de aanbevelingen worden opgevolgd, is het niet noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen ex art. 75c van de Flora- en faunawet, aangezien er geen verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van strikt beschermde soorten

Met vriendelijke groet,
Bureau Waardenburg bv

ing. P.H.N. Boddeke

Akkoord voor uitgave:

drs. G.F.J. Smit

Teamleider

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / gemeente Tiel

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig BRL 9990:2001 / ISO 9001:2001.